

Til den danske stat (herunder Færøerne og Grønland) henregnes landterritoriet, søterritoriet og luftområdet over disse områder. Straffeloven indeholder ingen afgrænsning af dansk land-, sø- og luftterritorium. Denne afgrænsning følger af aftaler med Danmarks nabostater samt af en lang række internationale trakter mv. om afgrænsning af staternes territorialfarvand og kontinentalsokkelområde mv.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 39-49.

2.2.1.2. Dansk straffemyndighed omfatter endvidere handlinger foretaget på dansk fartøj (skibe eller luftfartøjer), jf. straffelovens § 6, nr. 2 og 3. Bestemmelserne er udtryk for et udvidet territorialprincip (også betegnet *flagstatsprincippet*) og bygger på en antagelse om en nær sammenhæng mellem et fartøj og den stat, fartøjet er registreret i (flagstaten). Flagstaten antages således at være nærmest til at have straffemyndighed i forhold til handlinger, der foretages på et fartøj registreret i vedkommende stat.

Straffelovens § 6, nr. 2 og 3, indebærer, at handlinger foretaget på dansk fartøj ligestilles med handlinger foretaget i den danske stat (nr. 1), selv om fartøjet befinder sig i internationalt farvand eller lufrum (nr. 2) eller inden for en anden stats sø- eller luftterritorium (nr. 3). I sidstnævnte tilfælde omfatter dansk straffemyndighed dog kun handlinger foretaget af personer, der hører til fartøjet (f.eks. kaptajn, stewardesse og andre besætningsmedlemmer) eller som rejsende følger med dette (herunder blinde passagerer), men derimod ikke handlinger foretaget af f.eks. en fremmed lods, der er midlertidig om bord.

Straffelovens § 6, nr. 2 og 3, finder også anvendelse på handlinger, der foretages *fra* dansk fartøj og er rettet mod interesser uden for fartøjet, jf. f.eks. Vestre Landsrets dom af 26. februar 1957 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1957, side 610), om anbringelse af bundgarnspæle foretaget fra dansk skib uden for dansk farvand.

Det formelle registreringsforhold er afgørende for, om et fartøj anses som »dansk«. Hvis et fartøj ikke registreres, lægges i stedet vægt på, om ejeren/brugeren har dansk tilknytning. Dette gælder f.eks. i forhold til skibe, der ikke er registreringspligtige, fordi de er mindre end grænseværdien på 20 bruttotonnage (jf. sølovens § 10).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 49-52.

2.2.2. Virkningsprincippet

2.2.2.1. Selv om en handling ikke er foretaget i Danmark, kan handlingen alligevel være undergivet dansk straffemyndighed, hvis handlingens strafbarhed

afhænger af eller påvirkes af en indtråd eller tilsigtet følge, og denne virkning er indtråd eller tilsigtet at skulle indtræde her i landet, jf. straffelovens § 9 om *virkningsprincippet*.

Bestemmelsen omfatter kun de følgevirkninger, der udtrykkeligt er gjort til gerningsmomenter i straffebestemmelsen (dvs. hvor det af straffebestemmelsens ordlyd fremgår, at der til en strafbar handling er knyttet en nærmere bestemt følge). Der sondres herved mellem relevante og irrelevante følger.

Der er f.eks. tale om en relevant følge, hvis en voldshandling, der er udøvet i udlandet over for en herboende person, medfører, at ofret afgår ved døden efter hjemkomst til Danmark. Følgen (døden) vil således kunne skabe dansk straffemyndighed efter straffelovens § 9, og danske domstole vil have kompetence til at pålægge straf for forholdet (overtrædelse af straffelovens § 246 om bl.a. vold med døden til følge).

Der foreligger også en relevant (tilsigtet) følge i Danmark, hvis f.eks. en tysker i Tyskland uretmæssigt fremstiller efterligninger af danske pengesedler for at benytte de falske sedler i Danmark (overtrædelse af straffelovens § 166 om pengefalsk). Dette gælder, selv om pengefalsk fuldbyrdes, allerede når gerningsmanden eftergør (forfalsker) pengene i Tyskland, og ikke først, når gerningsmanden benytter de falske sedler i Danmark. Tilsvarende gælder andre lovovertrædelser med et sådant såkaldt fremrykket fuldbyrdesmoment, hvis lovovertrædelsen faktisk får virkning eller tilsigtes at få virkning i Danmark (f.eks. overtrædelse i udlandet af straffelovens § 281 om afpresning).

I jurisdiktionsmæssig sammenhæng vil der derimod være tale om en irrelevant følge, hvis f.eks. et tyveri i Spanien udløser et tab for et dansk forsikringsselskab, der har forsikret den pågældende genstand. Det tab, forsikringsselskabet lider her i landet, er ikke en del af tabet efter straffelovens § 276 om tyveri, og tabet kan derfor ikke skabe dansk straffemyndighed efter straffelovens § 9.

2.2.2.2. Dansk straffemyndighed efter virkningsprincippet omfatter alle tilfælde, hvor en følge faktisk indtræder i Danmark, uanset om følgen indtræden her i landet kan tilregnes gerningsmanden som forsætlig eller uagtsom, eller om følgen kun ved en tilfældighed indtræder i Danmark. Straffelovens § 9 omfatter således f.eks. den situation, hvor en nordmand i Tyskland forsøges dræbt med kniv og som følge af dette drabsforsøg omkommer i Danmark under sin hjemrejse til Norge.

Det er forbundet med usikkerhed, om udtrykket »tilsigtet at skulle indtræde« indebærer, at der i de til-